

REGULAMENT DE ORGANIZARE SI FUNCTIONARE A COMISIEI CENTRALE DE OBSERVATORI SI DELEGATI F.R.H.

Art. 1 Comisia Centrala de Observatori si Delegati este formata din observatorii si delegatii FRH, care au obtinut acreditarea in urma promovarii examenului anual.

Comisia Centrala de Observatori si Delegati, avand in componenta sa si observatori EHF/IHF, este in subordinea nemijlocita a Federatiei Romane de Handbal – Secretarului General FRH.

Comisia Centrala de Observatori si Delegati colaboreaza cu L.P.H., A.J.H. / A.M.H. Buc., si impreuna cu corpul de arbitri divizionari, militeaza pentru buna si corecta desfasurare a activitatii handbalistice la toate nivelurile, in plan intern, precum si la competitii internationale desfasurate pe teritoriul national.

Art. 2 Din Comisia Centrala de Observatori si Delegati, pot face parte acele persoane care au abilitati in domeniu, persoane ce provin din randul profesorilor cu specializare handbal, fosti antrenori, sportivi, arbitri internationali sau divizionari, care au activat cel putin la liga a doua nationala, cunoscuti ca avand o inalta demnitate, calitati morale incontestabile, ce sunt selectionati si testati, care au promovat examenul anual (bianual), la inceperea turului si eventual a returului ligii nationale de handbal.

Art. 3 Prezenta la un joc de handbal a Presedintelui FRH, Secretarului General, Observatorilor EHF/IHF, Presedintelui Comisiei Centrale de Observatori si Delegati, Presedintelui Comisiei Centrale de Competitii, Presedintelui Comisiei Centrale de Arbitri, Presedintelui Comisiei de Antrenori, se constituie ca observatori de drept.

Art. 4 Comisia Centrala de Observatori si Delegati are drept scop urmarirea si imbunatatirea desfasurarii regulamentare si de promovare a handbalului la toate nivelurile, in randul sportivilor, antrenorilor, persoanelor oficiale, de supraveghere a respectarii Statutului si a celorlalte regulamente de desfasurare a activitatilor handbalistice, de evaluare a prestatiilor arbitrilor, corectare si indreptare a prestatiilor acestora, la jocurile la care sunt delegati in plan national, precum si, la cerere si la jocurile internationale desfasurate sub egida F.R.H.

Art. 5 Conducerea Comisiei Centrale de Observatori si Delegati este formata din:

- **Presedinte**
- **Vicepresedinte**

- **3 (trei) membri din care unul este numit secretar.**

Art. 6 Comisia Centrala de Observatori si Delegati deleaga observatori la toate jocurile din cadrul Ligii Nationale de Handbal, feminin – masculin, la orice joc din cadrul Campionatelor Nationale, la care F.R.Handbal considera ca este necesar, caz in care cheltuielile prilejuite de deplasarea observatorului, vor fi suportate de catre F.R.Handbal, precum si la solicitarea formulata in scris, cu minimum 3 (trei) zile calendaristice, inainte de disputarea jocului, de catre orice parte interesata, participante la joc.

Art. 7 La unele jocuri oficiale pot fi delegati supervizori. Acestia fac parte din Corpul de Control al observatorilor. Conducerea FRH isi asuma dreptul de a delega unii supervizori, la acele jocuri de handbal, unde se considera a fi necesar. Procedura privind numirea, delegarea, precum si atributiunile acestora, sunt elaborate si aprobate de Comisia Centrala de Observatori si Delegati. Delegarile unor supervizori se fac pentru acele jocuri care prezinta un grad ridicat de risc, sau care pot influenta intr-un fel sau altul caracterul jocului de handbal.

Art. 8 a) Observatorii/delegatii, supervizorii oficiali nu pot fi delegati la jocurile la care oficiaza ca arbitri, rudele sau afinii lor de gradul I - III.

b) Observatorul/delegatul este obligat sa acorde arbitrilor asistenta necesara pentru indeplinirea in conditii optime a atributiunilor acestora din urma.

Art. 9 Sunt selectati si invitati sa dea examen pentru admiterea in Comisia Centrala de Observatori si Delegati, persoane cunoscute si apreciate pentru competenta, probitatea morala, experienta in activitatea handbalistica si conduita in societate, dorinta de a dobandi prin ceea ce interprinde activitatea de observator/delegat FRH, nivelul cunostintelor privind statutul, regulamentele FRH, Regulamentul jocului de handbal, Prevederile Legii 4/2008, alte normative si cerinte ale F.R.H., pentru buna desfasurare a unui joc de handbal.

Ei trebuie sa fie apti din punct de vedere medical, prezentand un aviz medical de la o institutie sanitara abilitata, avand inscris perioada de valabilitate, stampila institutiei si parafa medicului.

In vederea participarii la examenul pentru functia de observator/delegat, candidatii trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

a) Sa fie cetatean roman, cu domiciliul stabil in Romania;

b) Participarea efectiva, minimum 10 (zece) ani, la competitii interne, Liga Nationala, Divizia A, in calitate de sportiv, antrenor, arbitru, observator sau delegat FRH, daca au fost oficiali ai echipelor de Liga Nationala, sau Divizia A.

c) Sa prezinte un CV handbalistic la zi;

- d) Sa nu fie sub relatii contractuale cu un club sportiv (handbal), ce-si desfasoara activitatea la nivelul competitiiilor nationale, sau sa fie implicat sub orice forma in conducerea unei echipe de handbal la nivel national;
- e) Sa nu fi fost condamnat penal cu privare de libertate (sentinta definitiva), cu sau fara suspendare, nu insa pentru o fapta din culpa.
- f) Daca in anii anteriori a fost membru al Comisiei Centrale de Observatori si Delegati, sa nu fi avut o activitate necorespunzatoare, sa nu fi raspuns Comunicatelor si deciziilor CCOD, sa fi manifestat dezinteres in activitatea de observator/delegat, sa nu fi participat cu regularitate la sedintele de instruire organizate de CCOD, in general sa fi avut o apreciere negativa ca prestatie observator/delegat din partea CCOD. Comisia Centrala de Observatori si Delegati, isi rezerva dreptul de a alcatui si supune spre aprobare conducerii FRH, lista cu persoanele abilitate a fi invitate sa sustina examenul anual(bianual), pentru dobandirea calitatii de observator/delegat FRH.
- g) Dupa caz, sa faca dovada faptului ca realizeaza venituri suficiente (cel putin venitul minim pe economie) si ca nu este dependent de activitatea de Observator si/sau Delegat F.R.Handbal.
- h) Se declara admis si se atesteaza ca Observator si / sau delegat, pentru sezonul respectiv, candidatul care a obtinut minimum 24 de puncte (din 30 posibile) la examenul (bi)anual.

Art. 10 Anual (bianual), se organizeaza examenul pentru dobandirea calitatii de observator/delegat, de regula inaintea inceperii sezonului competitional urmator, avand ca bibliografie:

- a) Statutul Federatiei Romane de Handbal.
- b) Regulamentul de Organizare si Functionare a Activitatii Handbalistice in Romania.
- c) Regulamentul de Organizare si Functionare al F.R. Handbal.
- d) Regulamentul Jocului de Handbal.
- e) Manualul IHF de tehnica de Arbitraj – editia 2005
- f) Regulamentul de Organizare si Functionare a Comisiei Centrale de Observatori.
- g) Regulamentul Comisiei Centrale de Competitii.
- h) Regulamentul Comisiei Centrale a Arbitrilor.
- i) Regulamentul Comisiei Centrale de Disciplina.

- j) Legea nr.4/2008, modificata prin Legea nr. 10/06.01.2012, publicata in Monitorul Oficial, nr. 21 din 11.01.2012, privind violenta in sport.
- k) Regulamentele de desfasurare a tuturor competitilor interne, Liga Nationala, Cupa Romaniei, Campionat Juniori, mini handbal si copii.

Art. 11 Data si locul sustinerii examenului (bi)anual vor fi anuntate din timp. La propunerea Secretarului General, Comitetul Director va aproba data si locul examenului si dupa aprobare acestea vor fi facute publice prin afisare pe portalul frh.ro, Buletin Informativ, Comunicat CCOD.

Art. 12 Observatorii/Delegatii isi vor asuma responsabilitatea pentru asigurarea, privind riscurile provenite din indeplinirea atributiunilor acestora, la jocurile de handbal, la care sunt delegati, privind transportul acestora la si de la joc, cazarea si activitatea in sine ca observator/delegat FRH.

Art. 13 Deplasarea observatorilor/delegatilor, la si de la jocurile la care sunt desemnati a oficia, se va face cu mijloace proprii, sau cu mijloace de transport in comun. Este interzis observatorilor/delegatilor deplasarea, la si de la jocuri oficiale cu arbitrii principali ai acestora.

Art. 14 Nerespectarea de catre observatori si delegati a obligatiilor prevazute de R.O.D.C.N.H., sau de Regulamentul privind activitatea observatorilor si delegatilor, atrage dupa sine sanctionarea acestora de catre forul competent din cadrul FRH, LPH, AJH, AMH., dupa caz.

Art. 15 COMUNICAREA NOMINALIZARILOR.

Comunicarea nominalizarilor pentru Observatori si Delegati se face prin afisare pe portalul www.frh.ro, la sectiunea "FRH" - program-saptamanal, "Stiri" si/sau "Competitii", in timp util pentru delegarile saptamanale si/sau telefonic, in special pentru delegarile de urgenta.

Art. 16 OBLIGATIILE OBSERVATORULUI / DELEGATULUI DUPA PRIMIREA NOMINALIZARII

- a) Observatorul / Delegatul trebuie ca confirme / infirme telefonic sau prin e-mail, presedintelui CCOD, nominalizarea in termen de 24 de ore de la comunicare, sau imediat in cazul unei nominalizari "de urgenta".
- b) In eventualitatea in care un observator/delegat nu poate participa la un joc, acesta va anunta in scris, prin e-mail CCOD si FRH cu minimum 24 ore inaintea orei oficiale de incepere a jocului respectiv cu motivarea, temeinic argumentata.

Dupa acceptarea delegarii, observatorii/delegatii sunt datorii sa se pregateasca pentru misiunea lor, asigurandu-se ca sunt informati cu privire la:

- c) Programarea jocului – localitatea, sala, data si ora (daca este televizat sau nu), fiind obligati a confirma prezenta la joc.

- d) Regulamentul competitiei in cadrul careia se desfasoara jocul respectiv.
- e) Atributiunile pe care le are pentru buna desfasurare a jocului.
- f) Dispozitiile regulamentare privind sala de joc, masurile de ordine, protectie si securitate la locul de desfasurare a competitiei, precum si in exteriorul salii de joc (prin fortele de ordine ale Jandarmeriei), accesul persoanelor in incinta, la vestiare, cabina medicului salii, cabina de transmisie TV, o rampa de acces pentru persoanele cu dizabilitati, alte anexe ale complexului sportiv.
- g) Regulamentul de organizare si desfasurare a competitiiilor nationale de handbal pentru anul in curs.
- h) Regulamentul jocului de handbal.
- i) Caracterul si importanta jocului respectiv (etapa de campionat, joc eliminatoriu sau de baraj), locurile ocupate de cele doua echipe in clasament, eventuale conflicte anterioare.
- j) Sportivilor, conducatorilor sau altor oficiali ai celor doua echipe aflati in stare de suspendare, li se poate atrage atentia, daca un sportiv sau oficial al echipei se gaseste in stare de suspendare. Cei in cauza fiind atentionati de suspendarea acestora, daca acest lucru a fost facut public prin Comunicat al Comisiei Centrale de Disciplina, afisat pe site-ul federatiei, inainte de inceperea oficiala a jocului. Responsabilitatea in acest sens revine exclusiv echipei in cauza.
- k) Numele arbitrilor principali, ce oficiaza la jocul respectiv.
- l) Observatorii trebuie sa ajunga in localitatea in care urmeaza sa aiba loc jocul respectiv, cu minimum 90 min. (1,5 ore) inaintea inceperii jocului.
- m) In cazul in care observatorul delegat nu s-a prezentat la joc, jocul se va desfasura fara observator, obligatiile acestuia fiind preluate de catre arbitrul inscris primul in Raportul de Joc.
- n) In situatia in care, la locul de desfasurare a jocului, exista un observator FRH, acesta va fi nominalizat de catre conducerea CCOD pentru a oficia ca observator cu drepturi depline, in situatia in care, la sala de joc nu s-a prezentat, sau s-a prezentat dupa ora oficiala de incepere a jocului din diverse motive, observatorul delegat initial.

Art. 17 ATRIBUTIUNILE OBSERVATORULUI / DELEGATULUI

- a) Observatorul/Delegatul supravegheaza organizarea si desfasurarea in conditii regulamentare a jocului la care este delegat, urmarind respectarea Statutului si Regulamentelor FRH, referitoare la organizarea de jocuri oficiale. Dupa caz, cere clubului organizator sa

intreprinda cele mai eficiente masuri pentru remedierea neconformitatilor constatate, mentinerea oridinii, inaintea, in timpul si dupa terminarea jocului, in interiorul/exteriorul arenei sportive.

- b)** Verificarea existentei si amplasarii camerelor de luat vederi, attentionarea reprezentantului echipei gazda, pentru asigurarea locurilor pentru inregistrarea jocului de catre persoanele abilitate prin regulamentul FRH., crearea conditiilor optime pentru filmare, echipei oaspete.
- c)** Urmarirea si asigurarea achitarii integrale a baremului de arbitraj inainte de joc in baza chitantelor prezentate de arbitrii principali.
- d)** Observatorul/Delegatul trebuie sa acorde arbitrilor maximum de asistenta posibila, pentru indeplinirea in conditii optime, a atributiunilor acestora. El trebuie sa se asigure ca echipa de arbitrii este lasata sa se concentreze in liniste asupra jocului, si sa ceara organizatorilor sa ia masurile necesare pentru interzicerea accesului la vestiare a persoanelor neautorizate. In acest scop el va solicita in mod expres organizatorilor ca fortele de ordine sa nu permita accesul la vestiare si pe terenul de joc, decat persoanelor autorizate de RODCNH. La pauza jocului, in cabina arbitrilor poate accede, (numai daca este stricta nevoie) observatorul/delegatul intalnirii. Este interzis oricarei persoane accesul in vestiarul arbitrilor. Circulatia arbitrilor de la vestiar la teren si invers se va face numai in prezenta observatorului (la Liga Nationala insotiti si de 2 stewarzi).
- e)** Observatorilor si delegatilor le este interzis sa schimbe o decizie a arbitrilor. In situatii cu totul deosebite, in special cand timpul de joc este intrerupt, si arbitri dau o decizie neregulamentara sau incompleta, in cazul unor decizii care constituie motive de protest, observatorul / delegatul, trebuie sa-i informeze pe arbitri despre prevederile regulamentare, urmand a se aplica decizia corecta.
- f)** Urmarirea si asigurarea completarii raportului de joc, verificarea legitimatiilor sportivilor, in care sa fie trecut numele sportivului, clubul apartinator, avand de asemenea inscrisa viza anuala a FRH, viza medicala din partea unei institutii specializate (medicina sportiva) cu parafa medicului, verificarea legitimatiilor oficialilor de echipa, completate corect si cu viza anuala si medicala valabile (1 an), a ecusoanelor persoanelor oficiale inscrise in raportul de joc.
- g)** Dupa terminarea jocului se va inainta catre FRH un raport al observatorului, trimis in 24 de ore de la incheierea acestuia, care sa oglindeasca raportul de inspectie, modul de desfasurare a jocului daca au fost, situatii conflictuale deosebite, inainte, in timpul sau dupa terminarea acestuia, (in cazul unor abateri grave se va intocmi un raport suplimentar ce va fi inaintat de urgenta din localitatea de desfasurare a jocului (competitiei), se va inainta in masura

posibilitatilor secvente video, inregistrari audio despre o anume situatie neregulamentara petrecuta la locul de desfasurare a competitiei.)

- h) Observatorilor le este interzis ca inainte, in timpul si dupa terminarea jocului, sa dea declaratii in mass-media, si sa analizeze prestatia arbitrilor in prezenta oficialilor echipelor, sau a altor persoane fara drept in acest sens.

Art. 18 Obiectivele principale ale inspectiei sunt:

- a) Organizarea regulamentara a jocului (calitatea terenului de joc, portilor, plaselor, tablei de marcaj, mesei oficiale cu accesoriile necesare, amplasarea bancilor de rezerve, existenta scaunelor in tribuna, amplasarea celor doua galerii in zone diametral opuse, accesul spectatorilor in proportie de maximum 90% din capacitatea tribunelor, vestiare, echipe si arbitri, asistenta medicala, salvare utilata corespunzator, masuri de ordine si protectie). Verificarea marcajului suprafetei de joc (corectitudine si vizibilitate), sistemul de cronometraj, iluminatul corespunzator al salii, masurile de ordine si siguranta medicala. Toti observatorii sunt obligati a avea trusa necesara indeplinirii sarcinilor proprii.
- b) Aprecierea calitatii arbitrajelor in conformitate cu regulamentul de joc si criteriile stabilite de Comisia Centrala de Arbitri.
- c) Evolutia tehnica a jocului (aprecierea jucatorilor selectionati in loturile nationale, calitatea tehnica a jocului, comportarea oficialilor, sportivilor si arbitrilor).

Art. 19 Activitatea observatorului:

Inainte de a ajunge in localitatea de desfasurare a jocului Observatorul trebuie sa contacteze arbitri principali, asigurandu-se ca sosirea acestora la locatia jocului se face cu aprox. 75' , inainte de joc, ca nu exista situatii de indisponibilitate si ca sunt intrunite conditiile unei prestatii corespunzatoare.

La sosirea in locul de desfasurare a jocului, observatorul/delegatul trebuie sa invite la sedinta tehnica pe: arbitri principali, arbitri ajutatori, reprezentantii celor doua echipe, Seful formatiunii de paza, Seful formatiunii de jandarmi, medicul competitiei si/sau medicul ambulantei. In cazul in care, doctor al reuniunii este medicul de pe salvare, acesta poate ajunge la sala cu 10 minute inainte de ora oficiala de incepere a jocului, cu care se va face un instructaj separat de observatorul/delegatul jocului.

La Sedinta tehnica, Observatorul trebuie:

- a) Sa discute cu organizatorii jocului, masurile pe care le-au intrepris pentru organizarea competitiei pe baza respectarii regulamentelor FRH, in vigoare.

- b) Sa se informeze despre numarul total de bilete vandute, invitatii acordate, numarul total de spectatori prognozat, repartitia si separarea grupurilor de simpatizanti ale celor doua echipe si ce masuri vor fi luate pentru a garanta securitatea simpatizantilor echipei gazda si a echipei oaspete inainte, in timpul si dupa incheierea jocului.
Verifica impreuna cu seful fortelor de ordine (jandarmerie), daca s-au luat masuri de interzicere a accesului acelor suporter, care au interdictie de patrundere in arenele sportive, in conformitate cu prevederile Legii nr. 4/2008, acelor aflati sub influenta substantelor psihotrope, a bauturilor alcoolice, acelor care se manifesta violent (vehement) la adresa fortelor de ordine, a conducerii clubului organizator-visitator, care au asupra lor obiecte contondente sau de alta natura, ce pot pune in pericol viata sau integralitatea participantilor, activitati ce sunt interzise prin prevederile Legii nr. 10/2012.
- c) Sa stabileasca un punct in care sa se reuneasca comitetul de urgenta, in cazul producerii unor evenimente deosebite.
- d) Sa ceara organizatorilor sa numeasca o persoana de contact cu care sa poata lua legatura, daca este necesar, inainte, in timpul si dupa terminarea jocului, pentru a intreprinde in caz de nevoie, masuri operative ce se impun.
- e) Sa asigure posibilitatea reprezentantului echipei vizitatoare, sa ia legatura cu Observatorul, cu reprezentantul oficial al echipei gazda, cu persoana de contact stabilita la pct. d.
- f) Sa ceara organizatorilor jocului, ca la cabina arbitrilor sa aiba asigurate masuri de ordine si siguranta, prin existenta a doi stewardzi.
- g) Observatorul/Delegatul jocului trebuie sa ceara cuplului de arbitri principali sa conduca jocul conform Regulamentului Jocului de Handbal si sa sanctioneze inca de la inceputul partidei toate actele nesportive grosolane, precum si jocul dur, la intimidare practicat de una sau ambele echipe.
- h) Daca din diverse motive jocul nu poate incepe sau nu poate fi continuat, impunandu-se amanarea sau intreruperea acestuia, observatorul/delegatul va urmari ca arbitrii jocului, sa aplice corespunzator prevederile RODCNH pentru asemenea situatii.
- i) La jocurile din cadrul Ligii Nationale M + F, Cupei Romaniei, la cele de baraj sau la jocurile din cadrul unor competitii cu reguli speciale, observatorii/delegatii vor discuta cu arbitrii prevederile regulamentare pentru cazurile de egalitate la terminarea celor 60 de minute de joc.
- j) Observatorul/Delegatul jocului va solicita cooperarea delegatiilor oficiali ai celor doua echipe pentru o comportare civilizata a suporterilor si, totodata, va sublinia ca, nerespectarea masurilor de ordine, protectie si

securitate, precum si producerea de incidente, atrage dupa sine sanctionarea celor vinovati si a cluburilor de handbal implicate, potrivit prevederilor regulamentare.

- k) De asemenea observatorul/delegatul va atentiona reprezentantii ambelor echipe si arbitrii in legatura cu netolerarea jocului brutal, respectarea disciplinei si disputarea jocului intr-un deplin spirit de fair – play.
- l) Oficialii celor doua echipe si arbitrii sunt obligati sa sesizeze observatorul/delegatul daca au cunostiinta cu privire la fapte care sa conduca la incalcarea eticii sportive si/sau la practici neregulamentare. Observatorul/delegatul este obligat ca in situatia in care este sesizat, sa solicite o declaratie scrisa si semnata de catre persoana care l-a instiintat, in legatura cu faptele respective.

La sedinta tehnica reprezentantii celor doua echipe vor prezenta cate un exemplar din echipamentul de joc al echipei proprii (tricou, short, jucatori de camp, portari, culoare sacou antrenor ecuson A), culoarea echipamentului (distinct) al personalului abilitat cu stergerea suprafetei de joc.

- m) Se va semna un proces verbal in trei exemplare (cate unul fiecarei echipe si unul revenind observatorului), de catre cei in drept, de luare la cunostinta a masurilor ce trebuiesc intreprinse in vederea desfasurarii in bune conditii a jocului.
- n) Observatorul/delegatul trebuie sa acorde arbitrilor maximum de asistenta posibila. El trebuie sa se asigure ca cei doi arbitri principali sunt lasati sa se concentreze in liniste asupra jocului, si sa ceara organizatorilor sa ia masurile necesare pentru interzicerea accesului la vestiare a persoanelor neautorizate.

Art. 20 OBIGATIILE CLUBURILOR SI ASOCIATIILOR SPORTIVE.

Cluburile si asociatiile sportive organizatoare ale jocurilor oficiale au urmatoarele obligatii in legatura cu observatorii/delegatii:

- a) Sa suporte costurile privind baremurile de observator/delegat, egale cu cele ale arbitrilor principali, de la jocul respectiv, transportul, masa si cazarea acestora.
- b) Comitetul Director al FRH aproba ori de cate ori este nevoie normele financiare (modificarea acestora) privind cuantumul sumelor si modalitatile de plata a drepturilor convenite observatorilor/delegatilor oficiali, norme validate de C.A.
- c) Sa asigure integritatea si securitatea, siguranta si linistea observatorilor si a bunurilor acestora, in localitatea respectiva. In acest scop cluburile

vor coopera cu societatile de paza si protectie si fortele de ordine (jandarmerie), dupa caz politie.

- d) Sa duca la indeplinire toate cerintele legale ale observatorilor si delegatilor FRH, pentru buna desfasurare a jocurilor la care participa.
- e) Cluburile si asociatiile sportive sunt obligate a remedia la cererea observatorilor/delegatilor, toate neconformitatile constatate inaintea inceperii unui joc – turneu. Masa scorer-cronometrorului si bancile de schimb trebuie sa fie positionate in asa fel incat cronometrorul, scorerul, observatorul, sa poata vedea liniile spatiului de schimb.
- f) Sa asigure masurile de protectie si ordine prin firme specializate de paza, cu un numar adecvat de stewarzi (pentru jocurile cu grad mare de risc, cu grad de risc mediu si cu grad mic de risc), in vederea evitarii unor incidente la locul de desfasurare a competitiei.
- g) In cazul unor situatii de forta majora (in mod deosebit de ordin administrativ, sau in cazul producerii unor avarii) sa interprinda toate masurile ce se impun, in vederea continuarii jocului.
- h) Persoanele care sunt desemnate pentru stergerea suprafetei de joc, (minimum 1 pentru fiecare jumatate de teren, la jocurile de liga nationala si Cupa Romaniei), sunt obligate a se conforma cerintelor arbitrilor principali.
- i) Sa se asigure ca autoturismele observatorilor/delegatilor sunt parcate in locuri in care nu prezinta riscul de a fi vandalizate.
- j) Sa se asigure ca observatorii pot parasi incinta de desfasurare a competitiei, precum si localitatea in care a avut loc jocul, in conditii de siguranta deplina.

Art. 21 Obligatiile observatorului federal inaintea jocului.

- a. Urmarirea si asigurarea completarii protocolului de joc, verificarea legitimatiilor sportivilor, in care sa fie trecut numele sportivului, clubul apartinator, avand de asemenea inscrisa viza anuala a FRH, viza medicala din partea unei institutii specializate (medicina sportiva) cu parafa medicului, a ecusanelor persoanelor inscrise in raportul de joc si a oficialilor de la masa scorer-cronometrorului. In situatia in care oficialii echipelor nu au ecusonul stabilit de regulamentul FRH, acestia au dreptul de a lua loc pe banca de rezerve a echipei proprii si pe baza carnetului de antrenor, delegat, medic, responsabil echipa, avand inscrisa viza medicala, cu parafa medicului, si cea anuala, cu stampila si semnatura FRH. In cazul in care se incalca aceste prevederi, cel/cei

in cauza, vor fi inaintati spre analiza Comisiei Centrale de Disciplina a FRH.

- b.** Urmareste asigurarea tuturor masurilor regulamentare pentru inceperea in bune conditiuni a jocului oficial la care ia parte.
- c.** In situatia aparitiei unor fenomene negative, neprevazute ex. aruncarea de confetii pe terenul de joc, intreprinde masuri operative de inlaturarea acestora si atentionare prin statia de amplificare a salii de necesitatea respectarii normelor in vigoare.
- d.** Dupa caz asigura masuri suplimentare de protectie a bancilor de rezerve, in mod expres a echipei oaspete, in situatia aparitiei unor stari conflictuale.
- e.** Se asigura ca toate persoanele de la masa oficiala, au asigurate bune conditii de desfasurare a activitatii, (mapa profesionala, cunosc activitatile ce trebuiesc intreprinse pe toata durata partidei).
- f.** Urmareste ocuparea in bune conditiuni, a locurilor in tribuna a spectatorilor si a celor doua galerii.

Art. 22 Obligatiile observatorului/delegatului federal in timpul jocului.

- a)** Urmarierea jocului de la masa scorer-cronometrului la care vor avea acces numai persoanele autorizate (observator, scorer, cronometr, crainic, manipulant tabela de marcaj). Interzicerea oricarei persoane de a stationa intre liniile de margine si balustradele de protectie a tribunelor, precum si in spatele liniilor de poarta ale terenului, cu exceptia fotografilor si a ziaristilor acreditati si care prezinta insemne distincte privind calitatea acestora, pentru o scurta perioada de timp, in vederea efectuarii de fotografii (fara a deranja portarul sau jucatorii), sau a filma jocul din acel loc.
- b)** Inregistrarea prestatiei arbitrilor si sportivilor celor doua echipe.
- c)** Colaborarea cu arbitrii si oficialii celor doua echipe pentru desfasurarea in bune conditiuni a jocului.
- d)** Observatorul/delegatul federal nu poate lua decizii privind jocul inasa, daca este necesar observatorul/delegatul federal, poate sa intrerupa jocul si sa informeze arbitrii privind incalcare regulamentul de joc (proteste repetate ale oficialilor, sportivilor, aruncarea in teren cu obiecte, defectarea tablei de marcaj, schimbari gresite, amplasarea de bannere cu caracter rasist, antisemit sau jignitor, etc).
- e)** Responsabilitatea pe terenul de joc revine in exclusivitate arbitrilor.

Art. 23 Obligatiile observatorului/delegatului federal in pauza jocului.

- a) Se deplaseaza la si de la cabina arbitrilor impreuna cu acestia.
- b) Attentionarea reprezentatilor echipelor sau a arbitrilor daca desfasurarea primei reprize a creat o atmosfera tensionata, atitudini nesportive sau arbitraj tudentios.
- c) Interzicerea patrunderii in vestiarul arbitrilor a oricarei persoane neautorizate, prin instalarea unui agent de securitate – interventie, instruit in acest sens.

Art. 24 Obligatiile observatorului/delegatului federal dupa joc.

- a) Urmarirea salutului echipelor este obligatoriu, modul de parasire a terenului de joc si drumul pana la vestiar al echipelor si reprezentatiilor acestora, al arbitrilor impreuna cu observatorul/delegatul federal.
- b) Urmarirea incheierii si verificarea raportului de joc care sa corespunda cu modul de desfasurare a acestuia, semnarea de catre arbitrii principali si observator/delegat a documentului oficial.
- c) Analizarea cu arbitrii a prestatiei acestora, recomandari pentru activitatea viitoare si transmiterea calificativului. Transmiterea calificativului prestatiei arbitrilor principali la un joc de handbal, in Raportul de Observator, trebuie sa fie aceeasi cu cea transmisa dupa joc si arbitrilor partidei.
- d) Transmiterea imediat dupa joc prin e-mail la adresa frh@frh.ro, sau eventual fax: 021.231.89.85, 021.231.89.86, a raportului de joc, iar in termen de 24 ore transmiterea la FRH a raportului de observator, in original si a Procesului Verbal a Sedintei Tehnice. Revine ca obligativitate expresa a observatorului/delegatului FRH ca atunci cand este intocmit un Raport Suplimentar, sa fie transmis imediat de la locul de desfasurare a jocului/competitiei, prin e-mail, pe adresa bocanmihail05@yahoo.com (frh@frh.ro) si presedinte@amh.ro.
- e) Transmiterea de date neconforme cu realitatea privind organizarea si desfasurarea jocului se va sanctiona cu excluderea din corpul de observatori/delegati ai FRH.
- f) Observatorul/Delegatul trebuie sa discute cu arbitrii eventualele incidente care s-au petrecut si, in plus, sa verifice in detaliu insemnarile sale, cu cele ale arbitrilor principali, privind acordarea sanctiunilor disciplinare, eliminari temporare, descalificari, acordate sportivilor, oficialilor, pentru a fi evitate erorile.
- g) Dupa terminarea jocului, observatorul/delegatul trebuie sa se asigure ca arbitrii si cele doua echipe pot parasi terenul in deplina siguranta. Daca apar tulburari de orice natura el trebuie sa discute cu organizatorii

masurile care trebuiesc intreprinse. In functie de gravitatea situatiei, observatorul va cere organizatorilor sa numeasca persoanele autorizate care vor insoti echipa oaspete si arbitrii pana la o distanta de cel putin 10 km de localitatea in care s-a desfasurat jocul.

- h)** In cazul unor incidente grave, observatorul/delegatul de joc trebuie sa incerce sa obtina maximum posibil de probe pentru instantele disciplinare ale forului care l-a delegat la jocul respectiv, probe audio-video, eventuali martori.
- i)** In maximum 10 minute dupa incheierea partidei, observatorul federal va instiinta telefonic conducerea CCOD, despre desfasurarea jocului.

Art. 25 Observatorii/Delegatii trebuie sa adopte o atitudine rezervata fata de reprezentantii mass-media. Ei **NU** pot da declaratii sau face comentarii imediat dupa joc, ci numai dupa inaintarea rapoartelor de observare catre forurile competente. Observatorii/Delegatii trebuie sa se abtina de la orice fel de comentariu asupra prestatiei arbitrilor si deciziilor lor in conducerea jocului. De asemenea observatorii / delegatii trebuie sa evite a face vreo prezumtie privind posibilitatea decizii ale instantelor disciplinare in legatura cu incidentele constatate, la jocurile la care au oficiat.

Art. 26. Observatorul / Delegatul este responsabil pentru evaluarea (aprecierea) prestatiei arbitrilor, avand obligatia de a sta impreuna cu ei si de a-i coordona pe timpul sederii la locul de desfasurare a jocului. Pe intreaga durata a delegarii sale, observatorul:

- a)** va insoti arbitrii pe toata perioada delegarii
- b)** se va asigura ca arbitrii nu iau parte la conferinta de presa si nu discuta cu presa, inainte, in timpul sau dupa terminarea jocului.
- c)** se va asigura ca arbitrii principali, sa nu ia parte la manifestari, meciuri de caritate sau alte activitati la care sunt prezente echipe.
- d)** va reaminti arbitrilor ca trebuie sa refuze politicos, dar ferm orice propunere de ospitalitate exagerata.
- e)** va reaminti arbitrilor ca nu trebuie sa accepte pe perioada misiunii lor cadouri care au mai mult decat caracter sau valoare simbolica.
- f)** va analiza desfasurarea jocului cu arbitrii, ii va consulta pe acestia privind prestatia lor, daca constientizeaza greselile inerente pe care le-au comis, le va da explicatii si ii va sfatui in vederea viitoarelor delegari la alte jocuri. Va analiza capitolele cele mai importante din Regulamentul de Joc si va evalua prestatia acestora, facandu-le recomandari pentru imbunatatirea prestatiei viitoare, dupa care va anunta calificativul obtinut de cei doi arbitri.

Intr-un timp rezonabil, dupa incheierea jocului, in cabina arbitrilor (intr-un loc linistit) observatorul/delegatul trebuie sa analizeze cu arbitrii prestatiile acestora. Analiza nu trebuie sa dureze mai putin de 10 minute, dar nici nu trebuie sa depaseasca 30 minute (cu exceptia unor situatii cu adevarat deosebite). In timpul discutiei observatorul/delegatul trebuie sa mentioneze aspectele pozitive si cele negative pe care le va trece in raportul sau. Observatorul va mentiona elementele pozitive si elementele negative, nu se va axa asupra fiecarei situatii particulare (care nu pot insa trece neevidentiate) ci va mentiona problemele de linie (cele mai importante).

Observatorul este bine sa reflecteze cu atentie si fara partinire acordarea calificativului prestatiilor celor doi arbitri. Observatorul trebuie:

- a) Sa stabileasca prioritatile discutiei, abordand doua sau trei puncte importante.
- b) Sa mentioneze mai intai aspectele pozitive si apoi ceea ce trebuie corectat.
- c) Sa dea sfaturi concrete (bazate pe ceea ce s-a petrecut in timpul jocului respectiv), aceasta fiind usor de inteles si masurabil.
- d) Sa dea posibilitatea arbitrilor sa-si spuna parerea si sa-i incurajeze sa-si analizeze in mod autocritic prestatiile.
- e) Sa ofere solutii si alternative pentru imbunatatirea prestatiilor si a colaborarii in cuplu.
- f) Observatorul/Delegatul va folosi o scala de evaluare generala pentru a indica prestatiile arbitrilor ca: nesatisfacator, satisfacator, mediu, bine si foarte bine.

In evaluarea generala se vor lua in calcul urmatoarele:

- a) Gradul de dificultate al jocului.
- b) Aplicarea si interpretarea corecta a Regulamentului Jocului de Handbal, controlul jocului, aprecierea tactica si conducerea jocului.
- c) Controlul disciplinar si conducerea unitara a jocului, comportamentul sportivilor, oficialilor si a spectatorilor.
- d) Personalitatea celor doi arbitrii.
- e) Pregatirea fizica, aspectul fizic, plasamentul si deplasarea in teren.
- f) Colaborarea cu masa oficiala si observatorul/delegatul intalnirii.

Observatorii/Delegatii oficiali sunt obligati sa completeze procesele verbale ale Sedintei Tehnice, rapoartele de observare si celelalte documente si sa le expedieze prin firma de curierat, forului care i-a delegat in termen de maximum 24 ore de la terminarea jocului respectiv. In situatia in care trebuie inaintat un Raport Suplimentar, acesta se va inainta de la locul de desfasurare a jocului (competitiei) prin e-mail conducerii FRH (secretar general) si presedintelui CCOD, dupa caz, prin e-mail: bocanmihail05@yahoo.com, frh@frh.ro, presedinte@amh.ro, prin fax 021.230.12.34 , 021.231.82.62.

De asemenea observatorul de joc va atrage atentia arbitrilor asupra obligatiei de a transmite Raportul de Arbitraj, catre FRH in termen de 24 ore de la incheierea jocului.

- a)** In cazul in care, la un joc desfasurat s-au inregistrat descalificari, incidente, contestari, raportul de observare (inclusiv raportul suplimentar) si raportul de arbitraj vor fi transmise la FRH imediat, dupa joc, din locul de desfasurare al jocului pe adresa de e-mail bocanmihail05@yahoo.com (frh@frh.ro) si la adresa de e-mail presedinte@amh.ro .

In caz de incidente, observatorul/delegatul v-a consemna intr-un raport suplimentar:

- b)** Identitatea sportivilor sau a oficialilor, numarul de spectatori care au savarsit abateri, minutul si secunda in care acestea au fost comise, durata ce le-a determinat, descrierea cronologica a actiunilor neregulamentare, a consecintelor produse de acestea precum si comportarea colegilor de echipa, si a celorlalte persoane aflate pe banca de rezerve.
- c)** Incidentele produse de suporterii echipelor: ce echipa au sustinut, descrierea incidentului, sectorul din tribuna in care se aflau si momentul in care s-a petrecut, durata gradul de pericolozitate, consecintele produse cu evaluarea distrugerilor si pagubelor, comportarea oficialilor clubului, modul in care au intervenit fortele de ordine, daca s-au folosit materiale pirotehnice, in tribuna sau au fost aruncate si pe suprafata de joc, daca au fost folosite alte obiecte aruncate spre alte sectoare ale tribunelor sau spre terenul de joc (role de hartie, brichete, scaune, petarde, fumigene, faclii, torte, alte obiecte contondente), locul in care acestea au aterizat si daca au fost lovite sau ranite persoane? Daca spectatorii au invadat sau au incercat sa invadeze terenul de joc, zona in care s-a produs, numarul persoanelor implicate, durata si consecintele, modul in care au intervenit fortele de ordine si comportarea jucatorilor si oficialilor echipelor in timpul incidentelor, comportarea violenta sau cu caracter rasist a jucatorilor si/sau a spectatorilor. Descrierea detaliata a acestora, durata si amploarea, modul in care au intervenit organizatorii pentru a le opri (anunturi

repetate la statia de amplificare ori lipsa acestora, interventia fortelor de ordine s.a.), masurile luate de observator in cazul producerii unor incidente, verificarea personala a pagubelor produse in incinta salii, anexarea unor rapoarte ale fortelor de ordine. Observatorii/Delegatii oficiali nu sunt autorizati sa comunice continutul rapoartelor lor decat conducerii FRH, LPH, AJH, AMH.

Observatorii/Delegatii oficiali sunt datori sa evalueze prestatia arbitrilor intr-o maniera obiectiva, neutra si independenta. Ei trebuie sa ia in considerare numai faptele asa cum le-a constatat personal si sa nu fie influentati de altcineva. Rolul observatorului este de a sprijini Comisia Centrala de Arbitrii prin evaluarea prestatiei arbitrilor. In raportul sau acesta trebuie sa mentioneze punctele pozitive ale prestatiei arbitrilor, precum si aspectele care necesita o imbunatatire, prin aceasta asigurand comisiei de specialitate o evaluare corecta si precisa a evolutiei arbitrilor principali ai jocului.

Art. 28 DREPTURILE SI INDATORIRILE OBSERVATORILOR / DELEGATILOR OFICIALI

Observatorii / delegatii oficiali au urmatoarele drepturi:

- a) Sa participe la activitatile organizate cu observatorii de catre Comisia Centrala de Observatori;
- b) Sa primeasca materialele didactice pregatite pe plan national sau international, pentru pregatirea personala si unificarea aplicarii liniei de arbitraj;
- c) Sa primeasca materialele necesare desfasurarii activitatii de observator;
- d) Sa fie delegati pentru observarea jocurilor de catre Comisia Centrala de Observatori, in functie de necesitatile concrete ale competitiei pe care le organizeaza FRH si de modul in care au fost evaluati de catre CCOD.
- e) Sa primeasca pentru fiecare joc la care au oficiat in numerar (inaintea jocului) sumele reprezentand idemnizatia de observare, contravaloarea transportului, a cazarii si baremul de masa. Sa se deplaseze la jocurile la care au fost delegati cu mijloace de transport in comun, sau proprii. Din motive de incompatibilitate, sa refuze delegarea la un joc la care a fost desemnat, daca intre timp este sub contract cu una din echipe, desfasoara afaceri cu una sau ambele echipe, sau are si alte activitati de orice natura in urma caruia sa rezulte un avantaj material.
- f) Are dreptul de a refuza participarea la un joc, daca la una din echipele in cauza evolueaza o ruda sau afin de gradul unu - trei.

Art. 29 Observatorii / delegatii oficiali au urmatoarele indatoriri:

- a)** Sa supravegheze si sa aplice intocmai prevederile RODCNH, precum si deciziile Comisiei Centrale de Observatori
- b)** Sa comunice, de urgenta, in scris, conducerii CCOD orice modificare a datelor personale (CI noua, modificare de adresa etc.) precum si a datelor de contact (telefon, fax, adresa e-mail etc.).
- c)** Sa foloseasca numai tipizatele puse la dispozitie de catre CCOD, precum si modul de transmitere catre F.R.H. solicitat in format digital (Proces Verbal al Sedintei Tehnice, in Excel Raportul de observator, si in Word Raportul Suplimentar).
- d)** Sa dovedeasca corectitudine si obiectivitate in observarea jocurilor de handbal.
- e)** Sa respinga orice incercare de influenta sau coruptie si sa sesizeze in scris forul care l-a delegat, in cazul producerii unor astfel de fapte.
- f)** Sa completeze rapoartele de observare detaliat si cu claritate semnaland orice eveniment in legatura cu desfasurarea jocului, si sa le inainteze in termen regulamentar forului care l-a delegat.
- g)** Sa participe pe cheltuiala proprie la activitatile organizate cu observatorii/delegatii, de catre FRH (Comisia Centrala de Observatori si Delegati), la examenul (bi)anual, consfatuiri, ori de cate ori situatia impune precum si la alte activitati cerute de conducerea FRH.
- h)** Sa raspunda intrebarilor si comunicatelor emise de C.C.O.D. in termenele stabilite, in caz contrar, activitatea acestora se considera ca fiind nula, cei in cauza ne mai putand oficia ca observatori/delegati la jocurile oficiale, pentru lipsa de preocupare in pregatirea personala.
- i)** Sa nu se deplaseze la jocuri oficiale (amicale) cu arbitrii principali ai acestora, sau cu alti arbitrii principali.
- j)** Sa aiba o comportare ireprosabila si sa contribuie prin exemplul personal la protejarea prestigiului activitatii handbalistice.
- k)** Medicul de pe salvare poate fi si medicul reuniunii in lipsa unui medic sportiv. In situatii cu totul deosebite, pentru o interventie iminenta fata de o persoana oficiala sau spectator, pot interveni medicul reuniunii precum si medicul salvarii.
- l)** Sa nu permita inceperea jocului la Liga Nationala, fara asigurarea corespunzatoare a unei ambulante, dotata corespunzator interventiei de forta majora(de tip B), si a medicului reuniunii. Este indicat a se fotografia interiorul/exteriorul acesteia. In caz de necesitate, aceasta se poate deplasa in timpul jocului la institutia sanitara de care apartine cu o persoana oficiala grav bolnava, urmand a reveni imediat la sala de

joc. In situatia in care salvarea nu se afla la sala de joc, si apare un nou caz de forta majora, trebuie sa se faca apel la 112 in vederea rezolvarii operative a situatiei nou aparute.

m) Daca la 10 minute dupa ora oficiala de incepere a jocului, nu este prezenta salvarea, echipata corespunzator, sau nu exista un medic al reuniunii, jocul se declara incheiat.

Art. 30 Delegarea observatorilor oficiali la jocurile de handbal, din cadrul Campionatelor Nationale se face de catre Comisia Centrala de Observatori si Delegati, cu aprobarea Secretarului General a FRH.

Art. 31 Desemnarea delegatiilor oficiali la jocurile de handbal, din cadrul Campionatelor Nationale de Juniori, se face de catre Comisia Centrala de Competitii, cu aprobarea Secretarului General a FRH.

CONTROLUL SI EVALUAREA ACTIVITATII OBSERVATORILOR SI DELEGATILOR.

Art. 32 Evaluarea si controlul activitatii observatorilor se exercita de catre Conducerea CCOD, Secretarul General FRH, Presedintele FRH. Evaluarea si controlul activitatii delegatilor se exercita de catre Conducerea CCC, Secretarul General FRH, Presedintele FRH.

Art. 33 Neindeplinirea corespunzatoare sau incalcarea obligatiilor de observator / delegat pot conduce la retinerea de la delegari, suspendarea sau, dupa caz, excluderea din Comisia Centrala de Observatori si Delegati.

Art. 34 Pentru abateri de la regulamentele F.R.Handbal observatorii si delegatii se sanctioneaza astfel:

34.1 Retinere de la delegari:

Retinerea de la delegari consta in nedelegarea la jocuri pe o anumita perioada (numar de etape sau perioada calendaristica).

Retinerea de la delegari poate interveni in urmatoarele cazuri, enunurate cu titlu exemplificativ, la care se mai pot adauga si alte abateri neprevazute in prezentul regulament:

- a)** Neconfirmarea in timp regulamentar a delegarii se sanctioneaza cu retinere de la delegari pentru 2-4 etape.
- b)** Acceptarea unor incalcari ale prevederilor regulamentare privind suprafata de joc, instalatiile anexa, marcajul terenului, portile, plasele, iluminatul salii, spatiul de schimb si vestiarele echipelor, masurile de ordine neaplicate precum si neconsemnarea acestora in raportul de observare, se sanctioneaza cu retinere de la delegari pentru 2-4 etape.

- c)** Nerespectarea dispozitiilor privind accesul la vestiare, precum si la cabina arbitrilor, a persoanelor neautorizate se sanctioneaza cu retinere de la delegari 2-4 etape.
- d)** Intocmirea incompleta sau cu date eronate a raportului de observare, se sanctioneaza cu retinere de la delegari pentru 2-6 etape.
- e)** Nepredarea sau neexpedierea raportului de observare si a celorlalte documente intocmite dupa terminarea jocului, la organele competente, in termen regulamentar, se sanctioneaza cu retinere de la delegari pentru 4-6 etape.
- f)** Prezentarea cu intarziere la sala dupa termenul regulamentar, in care nu este consemnata o culpa medicala grava, se sanctioneaza cu retinerea de la delegari cu 4-8 etape.
- g)** Neprezentarea la convocarea comisiilor de specialitate pentru a fi audiat in legatura cu jocul la care au fost delegati, fara o motivare temeinica (autentificata de organele statului, probleme medicale grave) se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru 4-6 etape.
- h)** Omisiune a instiintarii in timp util a forului care l-a delegat cu privire la indisponibilitatea sa, pentru a se putea lua masuri de inlocuire, se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru 6-8 etape.
- i)** Parasirea salii inainte de terminarea jocului, fara un motiv intemeiat (culpa medicala, ce necesita internarea intr-o institutie sanitara specializata) se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru 8-10 etape.
- j)** Neindeplinirea atributiilor care le revin in cazul producerii unor incidente se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru 8-10 etape.
- k)** Netrimiteria din localitatea de desfasurare a competitiei, imediat dupa joc, a Raportului Suplimentar (cand este cazul), se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru 8-10 etape.
- l)** Neprezentarea la jocurile la care au fost delegati, exceptie culpa medicala, care presupune internarea de urgenta intr-o institutie sanitara, se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru o perioada de pana la 6 luni.
- m)** Lipsa de interes in pregatirea teoretica pentru calitatea de observator/delegat FRH, manifestarea de dezinteres in pregatire, si prin aceea de a nu raspunde cerintelor comunicatelor CCOD, se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru 6 luni, in caz de recidiva, cel in cauza va fi exclus din Corpul de Observatori/Delegati FRH.

- n) Necunoasterea si/sau gresita aplicare a regulilor in desfasurarea unui joc, precum si in prelungirile acestuia, prin care se incalca prevederile Regulamentul jocului de handbal, se sanctioneaza cu retinerea de la delegari pentru minimum 6 luni.
- o) Intocmirea incompleta sau gresita a raportului suplimentar(dupa caz), a raportului de observare, a procesului verbal al Sedintei Tehnice, fapt ce a produs sanctionarea sau nesanctionarea unor echipe, cluburi, asociatii, sportivi sau oficiali din cadrul acestora, arbitrii, se sanctioneaza cu retinere de la delegari pentru 6 luni.
- p) Un observator/delegat care intr-o editie de campionat primeste o sanctiune de minimum 6 luni, si mai apoi o alta sanctiune cu retinere de la delegari pe minimum 2 etape, va fi exclus din Corpul de Observatori a FRH.

Retinerea de la delegari poate interveni si in cazul comiterii altor abateri, neprevazute in prezentul regulament, cu sanctiuni cuprinse intre doua etape – 8 luni.

34.2 Excludere din corpul de observatori

Excluderea din corpul de observatori consta in incetarea calitatii de observator/delegat si radierea din corpul de observatori si poate interveni in urmatoarele cazuri:

- a) Refuzarea delegarii, la anuntarea acesteia de 2 ori consecutiv sau de 3 ori alternativ, intr-o editie de Campionat National, fara a prezenta motive temeinice, argumentate, prezentand documente oficiale din partea organelor statului, atrage automat excluderea din Comisia Centrala de Observatori a FRH.
- b) Neprezentarea la joc, fara sa fi anuntat indisponibilitatea survenita, fara a avea o motivare temeinica, (exclus culpa medicala, imposibilitatea ajungerii la joc din cauza unor calamitati naturale majore).
- c) Prezentarea sub influenta bauturilor alcoolice sau in stare de ebrietate la jocul la care a fost delegat.
- d) Incasarea unor sume necuvenite, solicitate sau acceptate sau acceptarea de avantaje materiale sau de alta natura din partea echipelor respective sau a altor persoane interesate, pentru a influenta jocul sau rezultatul final al acestuia.
- e) Modificarea intentionata a documentelor de plata in scopul incasarii unui barem marit, necuvenit.
- f) Introducerea unor date eronate in chitanta pentru decontare a cheltuielilor aferente jocului (CNP, seria si nr. CI, adresa etc.) sau

realizarea unor intelegeri de orice alta natura privind incasarea unor sume diferite de cele aprobate de catre F.R.Handbal.

- g)** Introducerea unor date false in raportul de observator (raportul suplimentar), cu scopul de a induce in eroare forul conducator, sau de a beneficia de foloase necuvenite.
- h)** Retinerea de la delegari pentru minimum 6 etape in repetare, in acelasi an competitional.
- i)** Sanctionarea cu suspendare mai mare de 6 luni a observatorului, printr-o hotarare definitiva si irevocabila luata de instanta disciplinara competenta, la propunerea membrilor CCOD.
- j)** Pronuntarea unei sentinte judecatoresti definitive cu caracter penal (dar nu din culpa), executoriu, sau cu suspendare, declararea acestuia ca persoana non grata, afilierea sau constituirea unui grup de crima organizata, desfasurarea de activitati cu caracter terorist, pe teritoriul national sau a altui stat.
- k)** Excluderea din activitatea handbalistica pentru alte abateri prevazute de Regulamentul Disciplinar, sau pentru fapte ce nu sunt cuprinse in Statutele si Regulamentele FRH, dar care incalca prevederile constitutionale sau intra sub incidenta Codului Penal.

Art. 35 In cazul in care observatorii/delegatii oficiali isi indeplinesc necorespunzator, sau cu rea intentie atributiile, Comisia Centrala de Observatori poate proceda la retinerea lor de la delegari pentru perioade cuprinse intre 2 etape – 8 luni, sau excluderea din corpul de observatori/delegati.

Art. 36 Abaterile disciplinare grave, savarsite de observatori/delegati oficiali, se judeca la propunerea conducerii CCOD, potrivit procedurilor prevazute de Statutele si Regulamentele Disciplinare ale FRH, de catre Comisia Centrala de Disciplina.

Art. 37 Circumstante atenuante

Circumstantele atenuante, se aplica de regula, la prima abatere.

Constituie circumstante atenuante urmatoarele imprejurari:

- a.** Abatere sub influenta unei amenintari grave a integritatii corporale sau a demnitatii.
- b.** Activitatea ireprosabila pana la comiterea abaterii
- c.** Comportare sincera in fata Comisiei Centrale de Disciplina, la dezbaterile cauzei

Art. 38 Circumstante agravante

Constituie circumstante agravante urmatoarele imprejurari:

- a. Premeditarea
- b. Savarsirea abaterii in grup
- c. Comiterea abaterii prin acte de violenta
- d. Comiterea abaterii in stare de ebrietate
- e. Comiterea abaterii cu interes material
- f. Comiterea de abateri de catre observatori/delegati, in timpul exercitarii oficiale a functiei.
- g. Recidiva

Art. 39 CONTROL ANTIDOPING.

FR Handbal interzice folosirea de substante stimulative, dopante sau anabolizante, stupefiante, prevazute in listele oficiale ale C.I.O., IHF, EHF, in intreaga activitate handbalistica. Observatorii/delegatii federali , au obligatia de a pune la dispozitia celor in drept posibilitatea ca dupa terminarea unui joc, aleator, sa se poata face controlul medical solicitat fata de sportivii echipelor si oficialii acestora.

Art. 40 CONTESTATII.

In situatia in care, prestatia arbitrilor principali la un joc de handbal este notata cu cel putin un calificativ de NS, la oricare din rubricile Raportului de Observator si este inaintata o contestare din partea arbitrilor sau a Comisiei Centrale a Arbitrilor, la analiza video a prestatiei arbitrilor poate sa participe si observatorul jocului, precum si un membru al C.C.O.D.

INCETAREA ACTIVITATII.

Art. 41 Activitatea observatorilor/delegatilor oficiali inceteaza in urmatoarele cazuri:

- a) Daca devin inapti medical.
- b) La implinirea varstei de 70 ani.
- c) Daca se retrag din activitatea de observator/delegat, printr-o cerere scrisa, inaintata si aprobata de conducerea CCOD.
- d) Daca sunt exclusi din corpul de observatori oficiali, de catre Comisia Centrala de Disciplina la propunerea Comisiei Centrale de Observatori si Delegati.
- e) Daca nu mai sunt cuprinsi in corpul de observatori, componenta numerica si nominala a acestuia, fiind aprobata anual in functie de

necesitatile concrete ale fiecărei categorii competitionale de către Secretarul General al FRH și validată de Comitetul Director al FRH.

Art. 42   Aplicabilitate.

- a)   Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Centrale de Observatori/Delegați devine obligatoriu pentru toți observatorii/delegații federali, de la data validării acestuia de către Consiliul de Administrație al FRH.
- b)   Nerespectarea prevederilor prezentului regulament va fi sancționată prin asimilare de la caz la caz, în conformitate cu Regulamentul disciplinar al FRH, sau cu alte Regulamente precum și cu Statutul FRH.
- c)   Pentru situații deosebite neprevăzute în prezentul regulament, eventualele situații deosebite, se vor analiza în concordanță cu celelalte regulamente ale comisiilor FRH.

Art. 43   DISPOZITII FINALE.

Orice probleme în legătură cu activitatea observatorilor/delegaților oficiali neprevăzute în acest regulament se vor soluționa de către Comitetul Director al FRH, membrii C.C.O.D, membrii C.C.D.

Art. 44   Prezentul regulament a fost adoptat și aprobat în Consiliul de Administrație al FRH, din data de 25.06.2015 și intră în vigoare începând cu sezonul competițional 2015 / 2016.

**Presedinte,
Comisia Centrala de Observatori si Delegati
Manea Doru**

**Secretar General al FRH,
Prof. Mihail Bocan**